

Zaterdagsspeech.

Geachte aanwezigen,

Dank u wel – namens ons bestuur - dat u met ons de opening van Vierdaagsefeesten, van StevenskerkLive wilt vieren. Om met de woorden van Thomas te spreken: Nijmegen Viert Nijmegen.

Vierdaagsefeesten viert dit jaar haar 49 jarige bestaan. In het jaar dat Nijmegen European Green Capital is. We blikken achter de schermen vast een beetje vooruit naar volgend jaar, naar de viering van het 50^e jubileumjaar in 2019 en vragen ons dan af: hoe zou het Vierdaagsefeesten eigenlijk vergaan in de verdere toekomst en halen we ook de 100^e Vierdaagsefeesten? Net als onze waarde collegae van de marsen, die onlangs hun 100^e jubileum vierden.

Dames en heren, ik denk wel dat we het gaan halen en waarom ik dat denk, dat ga ik u proberen uit te leggen. Ik zou daarbij een beroep willen doen op uw wiskundige vermogens en met u aan de volgende formule willen sleutelen: traditie vermenigvuldigd met doorlerende waarde plus duurzaamheid is toekomst. Heeft u 'm? Traditie, vermenigvuldigd met doorlerende waarde, plus duurzaamheid, is de toekomst.

Te beginnen met traditie. Vierdaagsefeesten kent een lange traditie. Dit jaar voor de 49^e keer. En van Zomerfeesten naar Vierdaagsefeesten. Al die jaren gestoeld op de combinatie van muziek en beleving. Diversiteit was toen en is nu nog het vertrekpunt, de binnenstadondernemers werken tijdens het evenement massaal samen – uiteraard op de enkele traditionele uitzondering na -, de Waal in Vlammen is al sinds mensenheugenis een vast programmaonderdeel, net als het Gevelconcert. Het evenement kenmerkt zich sinds haar ontstaan door haar veelzijdigheid, de ontmoetingen met vrienden die plaats vinden in de stad en de relaties die daaruit ontstaan, door de intensieve samenwerking tussen gemeente, publieke diensten en organisatoren , door de openbare ruimte die wordt getransformeerd tot één grote beleving. De traditie van Vierdaagsefeesten laat zich wellicht het best samenvatten in het motto van waaruit we alles organiseren: Samen Genieten. Dat is al die jaren onveranderd zo gevoeld door alle betrokkenen, en het belang van Samen Genieten is ook door de jaren heen ongewijzigd gebleven in de visie en in de uitvoering van Vierdaagsefeesten.

De traditie kenmerkt zich natuurlijk ook door de herinneringen. Velen bewaren herinneringen aan speciale momenten. Net als Thomas Verbogt het onlangs verwoordde: het uitzwaaien van de wandelaars in de vroege ochtend, de hand van je vader of moeder die je door de stad-in-opbouw leidt. Publieksonderzoek wijst uit dat bezoekers gemiddeld 20 jaar lang naar Vierdaagsefeesten komen. Dat zijn dus hele generaties die we mogen ontvangen. En dit maakt dat de herinneringen zo waardevol zijn, en vaak neerkomen op de kern van het samen genieten.

In de lange traditie van de afgelopen 49 jaar heeft het evenement zich ontwikkeld. De ondernemers in de stad hebben in al die jaren veel ervaring opgedaan. Dat zien we aan de toenemende kwaliteit van de podia en de steeds aantrekkelijkere diversiteit van de locaties. Dat zien we ook aan het aantal podia, en de situering ervan in de stad waarmee we onder andere de spreiding van het publiek mogelijk maken, maar tegelijkertijd ook het diverse aanbod enorm lieten toenemen. De ontwikkeling zien we ook bij onze partners die het evenement financieel mee mogelijk maken. Zij ontwikkelen elk jaar nieuwe activiteiten die aansluiten bij de tijdgeest en verwachtingen van de bezoekers. Sponsoring is gegroeid naar actieve participatie, aanspreekbare inhoud en gezamenlijke doelen

bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Overheidsdiensten, verkeersregelaars, EHBO-professionals en crowd-managers hebben formules en handelingsrepertoire ontwikkeld en dat is in de loop der tijd zodanig verfijnd dat de gezelligheid blijft terwijl de professionaliteit toeneemt. De programmering is altijd divers geweest, en daar is op doorgeborduurd en de diversiteit is nog verder toegenomen. Niet alleen omdat er voor elk wat wils moet zijn, maar ook omdat het besef er is dat verandering van spijs doet eten. Dus niet alleen veelzijdigheid van muziek en muzieksoorten, maar ook evenwichtigheid in het diverse aanbod en naast muziek steeds meer dagactiviteiten en steeds meer beleving van theater, van sportieve uitdagingen en zelfs van eten. Onze bezoekers komen ondertussen zelf met ideeën en de binnenstadsbewoners evalueren samen met andere stuurgroepen Vierdaagsefeesten en leveren input voor het volgende jaar.

De traditie die zich ontwikkelt noem ik de doorlerende waarde. Als we alle traditionele elementen goed weten in te zetten, doorontwikkelen, polijsten aan de tijdsgeest of aan gewijzigde omstandigheden, en als we ons steeds voor ogen houden dat we dit doen vanuit het motto van Samen Genieten, als je dat goed doet, dan heb je een soort garantie voor de toekomst. Maar nog niet helemaal een volledige garantie.

Ik breng u de formule in herinnering: traditie vermenigvuldigd met doorlerende waarde levert wel een aantal garanties voor de toekomst, maar nu komt duurzaamheid erbij: traditie vermenigvuldigd met doorlerende waarde plús duurzaamheid is de toekomst.

Duurzaamheid en traditie zijn begrippen die dicht bij elkaar liggen. Als je in het woordenboek de term 'duurzaamheid' opzoekt dan vind je termen die ermee samenhangen. In termen van stabiliteit heet het dan bestendigheid, evenwichtigheid, gelijkmatigheid. In termen van tijdsduur is het gestadigheid, altijd terugkerend, traditie. Duurzaamheid verwijst ook naar iets wat consistent is. Het heeft samenhang, lijn, systematiek, consequentheid. Daarmee ontstaat 'houdbaarheid'. Een letterlijke vertaling van sustainability.

Ik denk dat de Vierdaagsefeesten duurzaam zijn in die oorspronkelijke betekenis van houdbaar, steeds terugkerend. Maar is ons evenement ook duurzaam in de toegepaste betekenis? De betekenis die verwijst naar uitputting van de aarde? En die noodzakelijke maatregelen vereist op het gebied van energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie, gezond eten en wat ik er zelf altijd graag aan toevoeg: sociale verduurzaming?

Nee dus. Althans, niet afdoende. U zult vele uitingen van duurzaamheid zien in de komende week, omdat Vierdaagsefeesten de titel Nijmegen European Green Capital ook met trots willen uitdragen. We zijn er niet voor niets al jaren mee bezig. Van het afval willen we grondstof maken. Dat doen we niet in één jaar, maar daar werken we al vier jaar aan. En het gaat elk jaar beter, maar we willen het beter doen. We zijn er nog niet. Nu al voor het derde jaar leggen we nadruk op gezond eten. Een biertje voor de zon is niet zomaar een slogan. Dit gezamenlijke project om eigen zonnepanelen op de daken van boeren uit de regio realiseren, moet geleidelijk leiden tot energieneutraliteit.

Maar ondanks onze inspanningen is het voor ons nog niet genoeg. Net zoals met programmering, met diversiteit, met veiligheid. We moeten er aan blijven werken. We moeten doorontwikkelen. Ook op het terrein van duurzaamheid koesteren we dus de doorlerende waarde. Om er beter in te worden. In het besef dat we geleidelijkheid moeten betrachten omdat we niet alle wegen kennen en de kennis soms nog niet is uitontwikkeld. Zo is duurzaamheid ondertussen een intrinsiek onderdeel

van ons evenement geworden. En dat zal zo blijven. We noemen duurzaamheid dan ook heel bewust, naast financiële gezondheid, en naast veiligheid, een voorwaarde voor onze toekomst als evenement.

Dat brengt ons dus op de formule traditie x doorlerende waarde + duurzaamheid = de toekomst van ons evenement.

Ik denk dat we de 100^e wel gaan halen met deze formule. Door te blijven leren, blijven ontwikkelen en dat te combineren met een flinke dosis traditie gaan we ook European Green Capital continueren na 2018. Met dezelfde inzet zoals we dat gewend zijn.

Maar terug naar het heden. Formules en wiskunde bewijzen zich in de praktijk. Ga de stad in en beleef de stad, vier Nijmegen. Houdt de traditie in ere en ga naar de Waal in Vlammen op zondagavond, zing mee met het Gevelconcert of verschijn in het roze op Roze Woensdag.

Of doe mee aan de eigentijdse programmaonderdelen: een 3d Workshop van Oddstream in deze kerk, laat een Giant Video Selfie maken waarbij jij het middelpunt van de stad bent en deel dat op social media. Geniet van de hardstyle pianist in de parkeergarage, doe mee aan de E-gaming op de Burchtstraat, ga dansen met je Oma op de Smaakmarkt, of maak een rondje langs de meer dan honderd bands in het Valkhoffestival, langs de aanstekelijke house in Matrixx-at-the-park of vergaap je aan de tieners tijdens het optreden van Jeroen van de Boom aan de kade.

En richt de blik ondertussen op morgen: kom naar het Green Capital Plaza op Kelfkensbos met dit jaar een Food Experience op zondag, waar we ook de hele week de Lokale Tafel van Morgen hebben opgesteld, waar we uitleggen dat ondernemers Groene Sterren kunnen verdienen met een duurzame bedrijfsvoering én waar de Kidsloop en het Uniek Wandelen starten en finishen. Ondertussen zullen de crowd informers u in de stad benaderen om uw bijdrage achter te laten voor onze actie: Geef een Biertje voor de Zon.

Voor nu daag ik u dus uit om in de stad u onder te dompelen in de diversiteit van de beleving. Nijmegen is European Green Capital. Daar maken we graag – bewust en onbewust - deel van uit. Om nu, en in de toekomst, samen te genieten.